

VASÁRNAP
a "Szabadság" sajtóirodalmi melléklete
SUNDAY MAGAZINE
of the oldest established and largest Hungarian Paper in the United States
Editor DR. ANDREW CSERNA szerkesztő
Edited and Published at Szerkesztőség és Kiadóhivatal
700-702-704 Huron Rd., Cleveland, O.

Ideálok nélkül

nem élhet az ember. Az ideál, az eszmé az, ami ezt a földi életet érdemessé teszi arra, hogy egy jobb ügyhöz méltó fáradsalommal küzdjünk benne. Ha az ember előtt nem lenne állandóan valami, aminek elérésére törekszik, ha az ember állandóan nem törne valami cél felé, az élet elveszítene a vonzóerejét, az értelmét. Küzdes az élet. És e küzdes napról-napra megismétlődik, újra kezdődik, szüntelenül, mindig, míg a halál azt nem mondja: csit!

Tudatosan, vagy tudatlanul, de mi mindannyian a tökéletesedés felé haladunk. Mindannyiunk számára azt a sorsot mérte ki a Végtel, hogy holnap tökéletesebbek legyünk, mint tegnap voltunk. Ez az élet: a tökéletesedés felé való törekvés. Az egyik ember számára ez jelenti a tökéletesedést, a másik ember számára az. Minden embernek van végső ideálja, amit, ha elér, a tökéletesedése legmagasabb fokát látja benne.

Mi, emberek, mind a siker felé tolnakunk. Siker, érvényesülés, a vágyak beteljesülése, akármilyen távoli fényben ragyogjon is, akármilyen messzinek tűnjék is, mégis csak törekszünk utána.

Mindenki szeretne valami lenni: az egyik nagy mérnöknek látja magát a végső célban, egy másik előkelő kereskedőnek, egy harmadik nagy énekesnek, a negyedik tábornoknak és így tovább. Mindenki a saját mesterségében, a hivatásában akar érvényesülni. A sors ráállítja az embert egy vonlára, ezen a vonlalon akar az ember minél messzebbre előre jutni.

Ahhoz azonban, hogy egy embernek sikere legyen, hogy érvényesülni tudjon, hogy másokat meg tudjon előzni, az szükséges, hogy az illető igazi ember legyen.

A vélemények megoszolhatnak erősen arra nézve, hogy ki tulajdonképpen az igazi ember. Abban azonban mindannyian megegyeznek, hogy igazi ember az erős ember, a bátor, akinek a feje tisztá, aki céltudatosan él és dolgozik. Az igazi ember az, aki a maga célját biztosan, egész határozott körülhatárolásban látja maga előtt és van

elője, meg bátorsága ahhoz, hogy ezt a célt elérje.

Az erő nemcsak testi kell hogy legyen, nem is annyira fontos, bár elengedhetetlen szükség. Morális erejének kell az embernek lennie. Morális erejének, amely dacol a különvéleménnyel, amely az embert megtartja az egyenes uton. Ez a morális erő az, ami valakit bátorra tesz. Az ember, akit egyszer gyávának nyilvánítottak, elveszíti a hitelt és becsületét az egész vonalon, elveszíti a csatát, mielőtt belefogott volna, meg kell állania a feleuton.

Az igazi embernek van ezenkívül persze, még egy sereg ismérve. És ezek között nem áll utolsó helyen a becsület. Csak becsületes ember boldogulhat igazán. Svindlivel, csalással egy ideig előrelökheti magát valaki a nagy hajzában, de előbb-utóbb rájönnek a többiek. Az egyenes ut a legelőrebb — mégis: a legmesszebb lehet rajta eljutni. Ezt a csalo nem tudja. Az egyenes embert, a becsületes embert soha semmiféle meglepetés nem érheti. Nyugodt a lelkiismerete és ennek következtében nyugodt az élete. S mert nyugodt az élete, nyugodtan alszik. Nyugodtak az idegei. És sikert, óntudatos munkát csak nyugodt idegzetű ember érhet el.

A németnek van egy jó közmondása: leben und leben lassan! Élni és élni engedni. Ez is titka az érvényesülésnek. Az az ember, aki nem fukar, nem féltékeny, aki enged maga mellett másokat is érvényesülni, az előrejuthat. Az emberek halájjára, segítségére számítani nagyon jó gondolat és praktikus.

Vannak emberek, akik ámuló tisztelettel undnak egy igazi emberre, érvényesülő, erős, okos, bátor emberre tekinteni. Ez az utja az előhaladásnak. Ez a létra első foka. Felismerni, miképp lehet előrejutni. De ezen a fokon nem szabad megállni. Elismerni valakit és tisztelni még nem elég: utánozni kell. Szórol-szóra ugyanazt kell csinálni, ami a megbámult ember csinál, hogy ugyanaz a sors érjen bennünket is.

- Addig jár a korszó a kutra, mig — olaj-részvény lesz belőle.
Aki másnak vermet ás, — az összekötésbe kerül a XVIII-ik alkotmány-módosításnál.
Ki mint veti ágyát, ugy fizeti a butor-részletek.
Ki korán kel, — az első shift-ben dolgozik.
Jobb ma egy veréb, mint holnap egy szunyog.
Addig üsd a vasat, mig a time clock meg nem szólal.
Nem esik messze az alma a fájától — mert megfőzik pálinkának.

Margójegyzetek az Alpesek vidékéről

(A Szabadság európai levelezőjéről)

Hellbrunn, (Salzburg), szept. 25.

MARCUS SITTICUS valamikor salzburgi érsek volt. Szeretett jól élni s a renaissance kultúra iránti rajongásáról azzal is tett tanúbizonyságot, hogy a hellbrunni kastélyát az olasz izlésnek megfelelően építette, habár az építés dátuma már a tizenhetedik század elejére esik. Mennél inkább hajlott a barok stílus felé s ez magyarázza meg azt, hogy miért vannak stílus-ellenmondások a kertberendezésében, a majdnem nevetésesen egyszerű szórakozást nyújtó medencéiben, apró bábszínházban, szökőkútjaiban s magának a kastélynak a jellege között. Ebben a túlságos kulturált vagy helytelenül értelmezett kultúrától elernyett környezetben, amelyben még ma is a fák sajátosságosan kimerülteknek látszanak, mintha csak a mult édesésk életének hatásától nem tudnának megszabadulni, most szöges talpak járnak, tiroli és salzburgi parasztojók jödzárnak, ha nagyon jó kedvük van s a kastélyt és környezetét magyarázó kalauz ut szavaiba nyers nevetések esnek bele, mint sulyos husángok. A jelen, a demokratikus jelen, a közlérsásági Ausztria, ezt a multat nem tiszteli. Az egyik paraszt belekoppott a park bejárájánál álló, lemalótt, lekoppott testű Leda szájába. A többiek nevettek. Mintha az Alpesek maguk kacajra fakadtak volna. olyan habotázás rázta meg a kastélyt és környeztetét. Régi útésekért, viszálesekért és mellözésekért így fizet vissza a jelen.

AZ olaszországi Dante ünnepek hatása érezhető ezen a vidéken is. A középkor nagy költőjének tudományos tanulmányozói, a dantológusok legkülönbözöb típusai nem ok nélkül állapították meg, hogy a "Divina Commedia" szerzője nemcsak a katholicizmus nagysága, nemcsak az olasz irodalomé, hanem az emberiségé. Az a féltirat, amely Dante síkővé olvasható, hogy "Vulgo gratis-simus auctor", azaz a tömegét kedvelt író, még ma is tulzás számba megy, annyit azonban minden lelkiismereturaldás nélkül meg lehet állapítani, hogy olvassák, amit nem lehet minden klasszikus értékű költőre ráfogni, sőt a nép gyermekei is olvassák. Egy itteni hotel olasz portása például büszkén közölte velem, hogy az isteni színjáték tizenházezer versből egynehány tucatot könyv nélkül tud s az állítás igazolására azonnal szavalni kezdte is. Hatszáz évvel ezelőtt egy olasz költő szaktított a latin hagyományokkal, a nép nyelvét irodalmi nyelvvé tökéletesítette, valósággal új nyelvet teremelt s ugyanennek a népnek a késő utódja ugy hálálból nőtt volna ki s csakugyan, ahogyan a egyszerű Assisi mondta, testvérei voltak a

fák, a madarak, a mezők virágjai, a hegyek és völgyek, a lenyugvó nap, minden, ami messze van és közel van, minden, ami élet. S gyszerre egy közeli templomban Ave-Mariara harangoztak. A parasztleány megállt. Keresztet vetett. Fejét lehajtotta s mert ő imádkozott, minden imádkozni látszott körülötte. Egyszerűség. Végletlen egyszerűség. Parasztláhat. S a kínos önzést, amelyet még fél órával ezelőtt láttam fél tucatt otthonban, s ennek a rettenetes önzésnek az emléket finom és boldog óntudattal kaparta le a lelkeiről az a hangulat, a mely ennek a képek közönségére az erejét. A világháboru megölte az egyszerűséget is, — gondoltam — ami a paraszt esetében azonos a jóssággal, különben egy völgyben nem garázdálna annyi kiemellett és türelmetlen silvárság. Az egyszerűség elektrokésséval kell megölni a világháboru emléket, mert csak ilyenódon lehet megakadályozni az önzés további ördögi érvényesülését.

MEGERTETTEM Millet-et, a francia festőt valahogyan egészen közel, éreztem magamban, mint még soha ezelőtt. Alkonyodott. Az alpesi hegyek ormai ezer szímben tündököltek. A szivárány színei hamupipóke-szegénységet árulnak el ezen színek mellett. De nem ez a fontos. Millet nem ezért fértözött a szíveim. Egy lejtős uton, a mely a tanáról vezet le a szántóföldekre, egy parasztlány ringó léptekkel látszott haladni a végtelen felé. A jobb karjával ritmikus mozdulatot tett a levegőben. Minden egyes mozdulata olyanok látszott, mintha a földből nőtt volna ki s csakugyan, ahogyan a egyszerű Assisi mondta, testvérei voltak a

Reményi József.

Szélcsend

Írta: Futó Gyula

SZÉLCSEND a Balatonon. A nagy tengeren. Ragyogó, sima víztükör. Forró, izzó napsütés. Mozdulatlan lég. Azurkék, végtelen ég. Szélcsend. A tenger békéjének e nagy hangtalanságára Beethoven hangokát talált. Goethe is megírta, Böcklin is megfestette.

A vizen egy rendűles, egy fodrozódás se látszik, a légben egy rebbenés se hallik. Néma csend. Boldog mozdulatlanág. (Oh, miért haragszom ennyi sok gyönyörűségre a vitorlás emberek?)

A sugározásban fénylő messzeségben két szárnyszerű kis vitorlás-hajó áll mozdulatlanul egymás mellett. Az egyik egy leány ül. A második egy fiu. És nem törődnek egymással. Látni se akarják egymást. Különböző helyről indultak, gyöngye volt a szélük, véletlenül kerültek össze a nagy vizen, el akartak haladni egymás mellett, de szélmentes sávba jutottak. Es most távol mindentől, egy más mellé szorulva várják a szélet. Ha ugyan várják.

A leány fehér matróruhában van, szőke haját kacérol szoritja le a jaksapkán. A tündöklő nap ráhípti arányát és ruháján keresztül a nyár izzó heve. Háttal az árborodnak támaszkodik és szemét lehunyva a napnak tájra akit. Majd hirtelen lesz a naphoz és belebámul a végtelen égbé. Szeme meglik az ég kékvéja. A fiu végigheveredett a hajója párkányán és napbarnított arcából elővillanó égő szemével hosszasan, erősen néz a víz feneketlen mélységébe. A leány karsu hajójának Caprice volt a neve. Szeszélyes lehetett, mint a gazdája. A fiu fehér "cat"-je Sindbad névre volt keresztelve. Most bizony nem bolyongott, mint a mesésk tengerjáró hőse. Lekonyult vitorlái lomha álomba merültek.

csendet az életben is. És künn a napsütött vizen, a nagy mozdulatlanágban folyton arra gondolt, vajjon meddig fog tartani ez a boldog szélcsend? A nagy, nagy nyugalom. A béke.

Es e jóleső némaságban halk nesz ütötte meg a fület. Fejét lassan a másik hajó felé fordította és megletetten vette észre, hogy a leány finom ujjai az árborodnak kapargatja. Régi vitorlás babona, hogy így szélet kap a megrekedt hajó. A fiu mosolygott. Babonás az élmes paradoxonok leánya! De ha a leány szélre áhítzik és távozni akar, ő ugyan nem tartja vissza. Felajánlotta az evezőt.

A leány kőszószóval utasította vissza, majd — alig nézte a fiura — magyarázóan tette hozzá: — Nem azért mondom le az evezőt, mert vitorlás ember szegély evezni, én ilyen előítéletekre semmit sem adok, hanem azért, mert nekem az életben soha semmi sem sürgős. Mindig sajnáltam a siető embereket. Ugyan hová sietnek?... Voltaképpen mindenkinek lassan kellene járnia. Az élet... És akart valamit mondani az élet-ről, valóságban egyikét az ő rapozó-éjszárását jellemző sajátosság megállapításának de hirtelen félbeszakította önmagát és könnyedén vette tete odá: — De ha maga evezni akar, miattam nyugodtan távozzat. Nem veszem rossz néven.

Es naptól pirult arcát a fiu felé fordítva, elgondolkozva folytatta: — En nem csodálkozom, ha maga menekülni akarja előlem. Rossz a hírem. Ugy-e, szidnak engem az emberek? A fiu öszintén válaszolt: — Csak azt beszélik, hogy eszesélyes vagyódot. Tikkasztó szélcsend! Ez kell maguknak. Tompa, fullasztó, fojtó nyugalom. Mozdulatlan némaság. Almos belenyugvas abba, hogy az élet nélkülünk roboogjon tovább. Passzívitás. Zavartalan egyhangúság. Megkövesedés. A mikor a forráság dermedt. A mikor az éltető napfény halott csendre hinti sugarait. Es alakja kiegyenesedett, arca tűzlángba borult, szemé villámokt szórt. Tagadhatatlanul szép volt, a hogy felindulva folytatta: — Istennem, mennyivel szebb a küzdelem, a veszály, a zajló élet! A tomboló, ásvító, szárguló vihar a reccsögő árborodnak, a tajtékzó fekete habrongyok, az átesapó hullámok, vad örvények tángyása, fergeteg, veszt-hozó, pusztító szélrohámok! Csak nekem mondanák meg, hogy kerüljek valakit! Felkeresném, ha a világ végeire is kellene mennem. Előre néznil Nem megállni! Megszólni a bánat elöl! Örökké uton lenni, mint Szindbad, a kinek nevét méltatlanul viseli a maga szélcsendet szerető hajója. Mindig küzdésre készen állni, nehogy más arassa le helyettünk az életszép-ségek kalaszait. Mindig résen lenni, mint a bretagnei halászkok, a kik Anglia felől jövő nagy haláramlatok hírére lesnek. Ne lustálkodjanak, hanem repüljön, szárguljon, roboogjon tovább... — Sok a szeretet a világon, de ez a nagy szeretetmennyiség rosszul van elosztva. A kit én szeretek, az nem szeret engem, én pedig nem szeretem azt, a kik engem szeret és a kit he-

lytettem megint más szeret. És így megy ez a végtelenségig. Nincs ritkább dolog, mint a viszonzott szeretlem. Mi következik ebből? Hogy sok a szenvedés is a világon. De ez a nagy szenvedésmennyiség is különösen van elosztva. A ki miatt én szenvedek, az más miatt szenved és a ki miattam szenved, a miatt megint más szenved. És azért ez a sok szenvedés, mert az emberek kineznek egymást. Csak egy segítség van, hogy a lelki egyensúlyunk fel ne boruljon. Ha megkínzott, állapotunkban lerázzuk magunkról a szomorúságot és transzportáljuk a szenvedésünket máshá. Akárhike. Mindegy az, hogy belem-e vagy másba? Musset mondja: "Ha győzik egy nő, győztünk szazon is." Mondja meg szegény megkínzott barátainak hogy álljanak így bosszút a női nemen és azután éljenek nyugon szeretete volna kiismereni őt.

A fiu elgondolkozva figyelt napsütötten vizavizát, a ki láthatólag belső hévtől is pirult. Vajjon valóban átérzi-e kegyetlen elmeletét, a melynek értelme az első pillanában csak tétován ködlött fel a fiu elméjében. Szenvedett-e valaha? Egy belső lelki válság evolúciója ez? Különös új izgalmak keresése csak narokizott előidéz szerek nála? Most már igazán nagy szeretete volna kiismereni át.

— Maga most olyan öszinte volt velem szemben, hogy ezt hasonló őszinteséggel szeretném honorálni? E perekben megértem, hogy a barátaim miért ajánlották, hogy kerüljem magát. A leány lenező mozdulatot tett. Homlokát árnyak felhőzték. Színte megvetésével beszélt: — Es maga került. Félt tőlem. A vihártól! Nyugalomra, csendre, békére vágyódot. Tikkasztó szélcsend! Ez kell maguknak. Tompa, fullasztó, fojtó nyugalom. Mozdulatlan némaság. Almos belenyugvas abba, hogy az élet nélkülünk roboogjon tovább. Passzívitás. Zavartalan egyhangúság. Megkövesedés. A mikor a forráság dermedt. A mikor az éltető napfény halott csendre hinti sugarait. Es alakja kiegyenesedett, arca tűzlángba borult, szemé villámokt szórt. Tagadhatatlanul szép volt, a hogy felindulva folytatta: — Istennem, mennyivel szebb a küzdelem, a veszály, a zajló élet! A tomboló, ásvító, szárguló vihar a reccsögő árborodnak, a tajtékzó fekete habrongyok, az átesapó hullámok, vad örvények tángyása, fergeteg, veszt-hozó, pusztító szélrohámok! Csak nekem mondanák meg, hogy kerüljek valakit! Felkeresném, ha a világ végeire is kellene mennem. Előre néznil Nem megállni! Megszólni a bánat elöl! Örökké uton lenni, mint Szindbad, a kinek nevét méltatlanul viseli a maga szélcsendet szerető hajója. Mindig küzdésre készen állni, nehogy más arassa le helyettünk az életszép-ségek kalaszait. Mindig résen lenni, mint a bretagnei halászkok, a kik Anglia felől jövő nagy haláramlatok hírére lesnek. Ne lustálkodjanak, hanem repüljön, szárguljon, roboogjon tovább... — Sok a szeretet a világon, de ez a nagy szeretetmennyiség rosszul van elosztva. A kit én szeretek, az nem szeret engem, én pedig nem szeretem azt, a kik engem szeret és a kit he-

a szavaimat, de meg kell szoknia, hogy ne keresen nálam következtetéséget. Nem én vagyok az oka ennek, hanem az élet. Annyi minden történi körülöttnk, — még a mozdulatlan szélcsendben is — hogy az embernek minden percben meg kell revidálnia a nézetit. Mindenesetre elébe kell menni a viharoknak... Es azép arcán sejtelmes árnyalatok suhanak keresztül. Egy darabig révedező szemmel bámul a messzeségbe, azután erősen a fiu arcába nézve, halkán, csendesen ismételte: — Igen... elébe kell menni a viharoknak.

A fiu nem mert szembe nézni. Tekintete a víz mélységébe meredt és ismét Heine rejtelmes városának férfiakra váró leányait jártak az eszében. Es a hogy a vizet kémejté, szelid fodrozódás keltette fel figyelmét. Itt a szél! A vitorlák meglibbentek, a habok szelid loccsanással ütődtek a hajófalakhoz.

A magyar tenger már nem volt néma, a széllel beszélgetett. Ez az a egyszerű párbeszéd, a melyet Debussy megkapó tengeri szimfóniája varázsol elénk. — Kár, hogy előbb megkaparta az árborodát — szót a fiu. A leány már kezében tartotta a vitorláról köteleit és elhelyezkedett a kormány mellett. — Nem nekem köszönheti, hogy megszabadult tőlem. Ez a szél véletlenül jött. A mikor az árborodát megkapartam, — tette hozzá jelentőségteljesen — nagy viharra, soha-soha tapasztalt tornádószerű órkára gondoltam. Es a mint látja, csak friss dörgéssel szót kerekedett. Attól félek, — és gyogyszom mosolygott — hogy hamar el fog úlni. Mi nők a babonában is óvatossak vagyunk, mert... De szavait már nem lehetett érteni, mert arcukba csapott az erősbő szél, duzzadtak a vitorlák, feszültek a kötelek, tajtékzottak a habok és messze sodródtak egymástól.

A fiu pár óra mulva a parton öszetelálkozott barátával, a kik oly jó tanácsokat szórtak neki-adi ami és a kik most figyelmeesen érdekelték, vajjon megtalálta-e a kívánt nyugalmat? A pihenést? A csendet? — A fiu gondolkozva felelt: — Szép a szélcsend... de néha elébe kell menni a viharoknak... Es lassan megindult arcafféle, a hol Reiden Hedvig lakott.

HETI KRÓNIKA

ZENGI: HAFIZ

Csinadratta, Bumadratta Csinadratta bum! Tessék, tessék, lelkesedtet Tisztelt publikum! Csinadratta, bumadratta, Nagy ribillió! Beleptélj alig néhány Ezer millió!

Itt láthatják spirítuszban A szőnygi csodát, A békhez címzett finom Kis komédiát! A fejtől a farkáig Ötszáz yardra ér S a farkától a fejéig Aidosati vér.

MOTTO:

Savanyu szőlő Már énekeim Szíveket örö Vad szeretem... Hiába fuvom, Lángot nem ad, Mámor tűzének Zsarátnokát.

Szememre hávós Fátoly borult Es rózsaködben Felszáll a mult. Virágot érlet A siri hant S szelid akkordot Penget a lant.

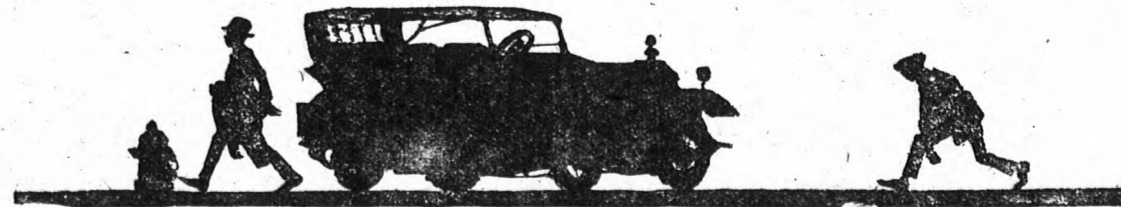
Itt árulnak boldogombát S maszlagos vizet, Csinadratta, mind beléphet, Aki megfizet. Itt látható jó Volva, Sunday William, Tebolyda előkészítő Diszes tanfolyam.

Tessék, tessék, most kezdődik Tisztelt publikum! Nagy vigalmas, bus siralmas Szép panoptikum. Ganykacaj és halálhörtés, Öröm, siralom, Itt látható az emberi Nagy társadalom.

Tessék, tessék, mindjárt felmegy A nagy kordina S megkezdődik teljes gözzel A komédia. Csinadratta, bumadratta, Csinadratta, bum! Kész a kényszerzubbony is már, Tisztelt publikum!

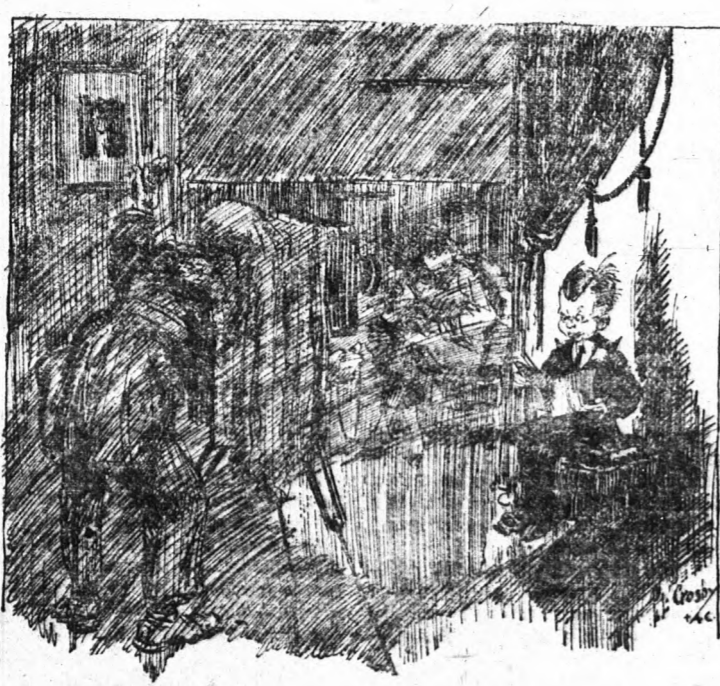
Okos majom, bolond majom, Főka, aki fest, Itt látható zegisz világ, S rádást Budapest. Politikus, államférfi, Büszke hadvezér S a nép, melynek verítéke Milliókat ér!...

Látható az édenkertü Kigyónak fia, Földön csuszó-mászó titkos Diplomácia. Itt láthatják a sok dolgot Szálkás kis halat, A potrohos magyhalaknak Mind, mind jó falat.

VIDÁM PILLANATOK

A TRÉFÁS UZSORÁS.
Egyszer egy megszorult gavallér beállt egy pénzkölcsönzőhöz és kért tőle egy bizonyos összeget 3 óra, havi 3 percent kamatra.
— Miért csak oly rövid időre kéri a pénzt? — kérdi a pénzüember.
— Hát ráérek visszafizetni később is? Annál jobb, akkor majd 3 év múlva fizetem vissza.
— Helyes. Adok Önnek 10,000 dollárt váltóra, 3 évre.
— Nagyszerű, pompás.
— Tehát írja alá ezt a 10,000 dolláros váltót és adjon még 800 dollárt és aztán készen vagyunk — mondja a pénzüember.
— Igen, de hát mi van a pénzzel, amit kölcsön kapok — kérdi a gavallér.
— Ennek nem jár semmi. 36 hónapra 3 percent az 108 percent, 10,000 dollárnak 108 percentje 10,800 dollár, tehát még én kapok 500 dollárt, aztán kvittek vagyunk.

Epen most kellett Vilít a fotografushoz vinni, mikor baseballra mehetett volna!

Mari, teríthetne nekünk kint a szőnyeg?
— Hogyne. Azelőtt úgy is tehenes szőnyeg voltam s hozzá vagyok a szőnyeghez szokva.

OK A SZOMORKODÁSRA.
Nagysága: Miért olyan kedvetlen Kati, talán besorozták a völgyé-nyét?
Kati: Igen! Mind a hármát!

SZÍNHÁZBAN.
Egy néző a másikhoz:
— Szóljon kérem a feleségének, hogy a kalapját vegye le, mert nem látom semmit!
— Tisztelt uram! Legyen szives maga mondja meg neki, é-é-én nem merem.

— Adj tíz dollárt kölcsön.
— Nem értem. Nyagot hallok.
— (Ordítva.) Megadom az öt dollárt, amivel tartozom.
— Mért kiabálsz? beszélhetsz halkabban is!

ALÁPOS AGGODALOM.
— Nem tudom, de a mostani férjem olyan válogatós. Alig akar valamit enni. Pedig az első uram, aki meghalt, mindent megvevett.
— Megmondta ezt a mostani férjének?
— Hogyne!
— Akkor természetes, hogy nem mer enni.

GYERMEKSZÁJ.
— No Bandi, jó szíved van hozzád az új kisasszony?
— Óh, nagyszerűen bánik velem. A papa már szörnyen féltékeny.

— Nagyszerű érzés véglegényt szeretni!
— Különösen a másé!

— Mennyit fizet az ember a hajtónak?
— Az attól függ, hogy hol találja a golyó.

FURFANG.
— Hogy van az, hogy a maga üzletében csupa Kohn nevű embert tart? Szándékos dolog ez, vagy véletlen?
— Szándékos... Ha azt kiáltom, Kohn ur maga megint nem dolgozik, akkor az egész személyzet lázasan munkához lát.

FALUSI BORBÉLYNAL.
— Miért kér maga kétszer annyit a borotválkozásért?
— Csorba volt a borotvám, hát bizony nagyobb fáradsággal ment a munkám.

SZOLGÁLATI UDVARIASSÁG.
Police-Inspektor (a közlegényhez):
— Mégis van valami abban, amit az újságok írnak, hogy a táplálék nagyon befalósolja az ember természetét. Magának nem kellene annyi marhahúst enni.

ROSSZ LELKIISMÉRÉT.
A vendéglőben két ügyvéd összekülönbözött a büntető törvénykönyv valamely intézkedésén.
Találomra rászólnak a pincérre:
— Hozzon egy büntetőtörvénykönyvet!
A pincér elsiet, de aztán visszatér és csendesen szól:
— Felesleges doktor ur, a főnök ur ugyanis visszaveszi a bort!

HÁLÁTLAN.
— De orvos ur, ötszáz dollárt fizessek! Ez mégis csak sok — semmiért!
— Semmiért? Hálátlan Nem volt érte beteg egy egész esztendőig!

"ES JO A ROMANTIKA"

A már-már félig agyon kéktörvényezett, Volsteaddel, Billy day-val és Pussyfoot Johnsonnal alaposan megáldott Amerika

DR. FREUD, a világhírű pszikiáter, a lélektan forradalmi megreformálója szerint, ha azt akarjuk, hogy egy bizonyos hajlamunk, ösztönünk megerősödjék, megfigyehdjék, az első dolgunk az legyen, hogy elnyomjuk azt.
Es ugy látszik, hogy Freud emez elmélete a tömeglélektanra is nagyszerűen és teljes sikerrel alkalmazható.
A kékvásárnaposoknak, a szírazaknak és más egyéb reformátoroknak menydörgő hatása folytán "jó fiú" lett egész Amerikából. Már szinte el is feledte azt, hogy mi is az a szémenly szabadság. A "jó fiú" nagyszerűen megtanulta azt, hogy mi "nem szabad." Hogy mi szabad, azt még könnyebben megtanulhatta, mert ilyen a reformátorok szótárában aligha akad.

A már-már félig agyon kéktörvényezett, Volsteaddel, Billy day-val és Pussyfoot Johnsonnal alaposan megáldott Amerika mámorosan szemléli, hogy hogyan szerettek Don Juan, hogyan udvaroltak Lajos királyok, hogyan vaddalozott D'Artagnan és hogyan ivott Falstaff, amikor még inni szabad volt

Amerika elnyomta az élnévagyás, a kalandra vágyás ősi ösztönét, azonban ezek az ösztönök annál erősebben térnek vissza, úgy ahogyan azt az öreg Freud a fentiek szerint alaposan kispakultatta, noha nem is ismerte Pussyfoot Johnson, Vasárnap Vilmost, Volstead képviselő urat és a modern civilizáció többi nagyszerű amerikai képviselőit.
Es az elfojtott ösztönök visszatérnek. Ha másképpen nem, a képelet világában, az ábrándok világában, avagy a színpad festett és a mozi vásznonra vetített világában. Hiszen emlékszik Szent Antal kísértésére: "Legyőzte és elűzte az ördögöt, már-már azt hitte, hogy elismeri a "knoek totot", azonban az ördög kijelentette, hogy vissza fog térni és újból megkísérti az álmaiban, a képelet világában."
Es visszatérnek kísérteni ezek az elfojtott ösztönök Amerikába is. Jönnek, jönnek sorrendben, egymás után. Jön a romantika, amely már kivesztettek látszott ebben a tulkomoly, tulreális világban. Jön D'Artagnan, a híres gascognei verekedő, jön XIII. Lajos, a francia gloire szinte legendás alakja, jön Richelieu, a XIII. Lajos szinte legendás intrikus kanellárja, jön XV. Lajos, a nők barátja, az élvezetvágyó rue, a francia gloire szinte legendás elhomályosítója, jön Madame Du Barry, a XV. Lajos pompa és élvezetvágyó, de azért igaz-igaz asszony szeretője, jönnek a forradalom sans goullettei, jön VIII. Henrik, az angol király, aki úgy változtatta a feleségeit, mint a rendes nyárspolgár az ingét szokta. És jön az igazi Kékszakáll herceg és jön Falstaff, a kövér iszakov borostomlós és jön Don Juan, az asszonyiszerető szivelen törője, a lilomok lelketlen eltiprója.

szívesen tapsolna a kövér dísznő Falstaffnak is, ha hirtelen akadna valaki, aki igazi drámai műveltségben mutatná Shakespearenek ezt a híres alakját.
Es készülnek a többiek is. Nemcsak ita lesz Nagy Katalin, az oroszok kegyetlen és szerelmes nőstény-párduce cárnője. Az egyik amerikai mozirő direkt azért ment a hegyek közé, hogy háborítatlanul és határozottan tudja mozivászonra varázsolni az amerikai Sobri Jókának, Jesse Jamesnek az életét. És olasz mozi-rab készül a jelenkor romantikus bohócának, D'Artagnan kissé talán méltatlan utódjának, D'Annunzionak az életéről.
Pedig-pedig mindezeknek az élete, mindegyik daraboknak a témája éles ellenétben áll azokkal a tanításokkal, amelyekkel elfogadása Billy Sunday, Pussyfoot Johnson, Simmondas ku-klux ezredes tanítása szerepelt, feltétlenül szükségesek az ördög leküzdésére.
Azonban, úgy látszik, hogy New York és utána Amerika kissé már beleunt az ördögűzésbe a reformátor urak recikázé szerint.
Feltámadt az ideletűzés, feltámadtak az elfojtott ábrándok, szenvedélyek és hatalmukba veszik Amerikát is.
Es ez eleve egészen bizonyos volt, hogy elkövetkezik.
Egészen bizonyos volt az, hogy hiába fojtatják el Amerikában a kalandvágyat, a kedélyt, az élet pesszö gyönyörűségeit. Bizonyos volt, hogy elkövetkezik a reakció. Az erős, az ellenállhatatlan reakció.
"Hát nem furesa az," állapítja meg az egyik amerikai társadalmi megfigyelő, "hogy ezek a józan, ezek a nyárspolgári, ezek az istenfélő, ezek a mindennapi élet kiesinyes gondjai alatt görnyedő amerikaiak mily lelkesedéssel tapsolnak a derék Douglas Fairbanksnak, akkor, a mikor ez a gascognei híres verekedő, D'Artagnant alkítja. "Hogy mily lelkesedéssel" suttogják szájcséttintve, hogy: "That's the Life."
A derék, a józan new yorkiak szépen hátradőlnek a karosszékekben és oda képzelik magukat abba az időbe, amikor még Pussyfoot Johnsonnak a szelleme sem élt. Odakézelik magukat abba a világba, amikor még életszükséglet volt a kaland. Amikor még élt a romantika, amikor még kardot rántott a dalia

és úgy torolta meg a rajta ejtett sérelmet és nem szaladt a municipal courthoz kártérítésért. Abba a korbba, amikor még nem volt kötelező a józanosság, amikor minden utasarak egy-egy esapszék volt és amikor még nem ült valóságos orgiákat az unalom.
A Három Testőr new yorki bemutatóján az egyik páholyban természetesen ott ült a derék Douglas Fairbanks is, a maga híres csete párjával, Mary Pickforddal. Természetesen, hogy az újságtudósítónak valóságos kordonja vette körül őket és érleklődött a nagybecsű véleményük iránt.
Az egyik meg is kérdezte a D'Artagnan alakítójától, hogy a nézete szerint, mi lenne D'Artagnanból, ha ez ma élne és ha úgy véletlenül elérkezne Ellis Islandra.
"Igen egyszerű a felelet", mondotta a jóhumoru Douglas. "A mai bevándorlási törvények hatálya alatt egészen bizonyosan ő lenne az, aki akkor érkezik közvetlenül, amikor már betelt az országának a bevándorlási kvótája. Az is bizonyos azonban, hogy egy hadihajóra, vagy egy ezrednyi bevándorlási tisztviselőre lenne szükség, ha a vakmerő gascogneit ott akarnák tartani a "kesze gárdában."
Ime a gloire romantikája, a mai viszonyokra alkalmazva.
Es az is meglehetősen érdekes, hogy mily gyönyörűséggel szőszöli magába a józan, a "breach-of-promise" perekon alaposan kijózanodott amerikai a Lajosok szerelmét, avagy a Don Juan lilomtiprásait. Szőszöli magába, noha ezeknek a példája sem található a Pussyfoot Johnsonok erkölcsletében.
Pedig valamikor nem tett olyan nagy hatást a Don Juan története. Az egyik verzióját annak idején Manfield, a híres amerikai tragikus színész kreálta New Yorkban és alaposan megbukott vele.
Es ennek meg is volt a maga jól érthető indoka.
Abban az időben még az amerikai ember azt tette, amit akart. Akkor mindenki egy-egy Don Juannak vélte magát és ezért az igazi Don Juan története nem imponált neki.
Lou Tellegentől, aki Rostand Don Juanját fogja alakítani, szintén megkérdezték, hogy manapság hova jutna Don Juan, ha úgy véletlenül éltetnére.
"A morgueba, vagy a ludlow streeti börtönbe," felelte a színész. Es akik New Yorkot ismerjük, igazat is kell, hogy adjunk neki.
Es az amerikai vágyódás a romantika után annyira meg, hogy szeretettel fogja fogadni és meg fogja tapsolni azt a filmet is, amelyet most Ollaszországban készítenek D'Annunzióról. Pedig ez a derék fiú cseppet sem hasonlít lényegében D'Artagnanhoz. Az amerikai ember azonban már annyira leszokott a romantikáról, hogy nem tudja megkülönböztetni a valódi portékat a talmi portékától.
Neki akkor is jó a romantika, ha talmi. Csak romantika legyen.
Es az idők forgása. Es az örökös változat. Es a belénkötött östernészet váltogazdasága.
Es, ha komolyan meggondoljuk, bizony elfér egy kis romantika ebben a józannak látszani akaró, lényegében azonban fenekestől felfordult világban. Nem árt egy kis szín abban a fakószerűk színtelenségben, amelyet ma életnek neveznek.
Akkor, amikor Oroszországban phalanstereket készít elő a radikális zarnokosság, amikor szerette a világon megreformálni akarják és egyformára szabni az emberi akaratot, az emberi érzéseket, akkor, amikor az egyéniség legszörnyűbb ellensége, a "standard" a jelszó, jól esik az embernek kissé megittasulni a multak mesekövében, még ha a színek ki is vannak tulozva a palettán.
A derék new yorki nyárspolgár, a napi robotolásnak elvágása után, a mikor éppen talán kinkeseresesen szurkolta ki a házbért a házigazdának, kissé visszavonul este a multba, mikor még kard fitygett a lovagok oldalán, amikor még szerenádotokat adott a kedvesnek, amikor még zengették a hegedűsök. Visszavonul a multba a derék családapa és elábrándozik azon, hogy milyen szép is volt az, ami elmult és milyen csunya, szürke, kietlen a ma.
Természetesen arról megfeledkezik a derék családapa, a derék családanya, hogy abban az időben is volt elég szürkeség, volt elég szenvedés, mert hiszen az ember ember volt és ember maradt.
Mert hiszen az emberélet nem más, mint az Ember Tragédiája.

CARUSO UTÓDJA

Megindult világszerte a nagy versengés Caruso nagyszerű helyéért --- Sokan vannak a hivatalosak, de kevesen a választottak.

KIRALY meghalt, de a tömeg még mindig megzavarodva és várakozva áll. Még gyásza dacára is szeretné betölteni történelmi és észszerű hivatását és tele torokkal kitűnti, hogy "Eljen a király!" De nem tudja, nem lehet. A tenorista trónus üresedésben van és ezt nagyon jól tudja mindenki, hiába szeretné elhitetni ennek az ellenkezőjét azok, akik szeretnék azt saját magukkal betölteni. Ami pedig még emellett is rosszabb: még csak jelölt sincsen kilátásban egyetlenegy sem, legalább is olyan nincsen, aki minden tekintetben megütné a mértéket.

Természetesen, ahány tenorista a világon csak van, az most mind örökös felindulásban és izgalomban él. Ime, itt ló a levegőben a diadém koronája, melynek a csillogása több vagyon, hirtelre és hatalmat jelent, mint amennyivel a többi uralkodók díszkedhetnek. Ki ma a világ uralkodója? Nem a nő? Es ki a nő uralkodója, ha nem az aranyos szavú ember? Ha a nyolcvanas években a nő leborult a Broadway kövezetére és úgy eszközt az Alvary cipőt, meg a lába nyomát: akkor vajon mit fog tenni ma, amikor a másik höse — a fegyverben lévő férfi, aki az erőt, merészséget és kalandot jelképezi az ő szemében — túlfömi magát étellel, a sikátorokban csinál zenébonát és könnyekig megindítja hölgye szívét unalmasággal. Kedvesem, a háboru már elmúlt, kiment a dívtöltő a katona-hős, különben is sok millió van a volt katonákból. De Carusonak csak egyetlen örököse lehet és még soha sem volt olyan csillogó egy trónusnak a fénye sem, mint az övé.

Az embernek eszébe jut az a soha el nem felejtendő este, amikor megállott a szíve verése minden tenoristának, aki a világáros határában lakik. Az az este volt ez, amikor Jean de Reszke visszatért a Covent Gardennél való szerepléséből, mely oly romboló módon végződött, hogy hangja hírtelea mintha elapadt volna. A Metropolitan Operaház az ajtóktól a faláig szufolta, nem megrakva volt és a rendes páholylátogatóknak karhatalmat kellett használniuk, hogy keresztüljörjék magukat az izgatott tenoristák tömegén, akik előlították valamennyi utat, mely a széksorok között vezetett. Vajon volt-e akkor olyan tenorista ebben az egész országrészben, aki akkor este ott nem lett volna? Ha volt, akkor bizonyosan ott küzdökötött a kint az operaház mögött, a hosszú emberoválnban, harcolva rendőrökkel és tüzoltókkal, nem törődve azokkal a fenyegetésekkel, hogy megverik, csak hogy bejuthasson akkorra, mikorra a király meghal. Mert nem kevesebbet várt ez az izgatott tömeg. Az addig minden vitán felül álló uralkodó ma este fog utóljára énekelni. Halálba fogja énekelni magát. A bársnyos hang halálhörögésebe fullad. A trón megürül egy óra múlva.

Minden férfi, aki ki tudja vágni a magas Cét, remegve gondolt arra, hogy őt talán megmenti sorsa az ilyen végül. Amikor a függöny legördült: a hallgatóság már szinte megbennt felindulásának feszültségétől. Eljött a pillanat, amikor Lehengrin kilép a varázshajból és befut a szín eléjére, hogy felajánlja szolgálatait az ártatlan Elza megmentésére. Egék! micsoda feszültség a szív felajzott idegeiben! És micsoda leirhatatlan meglepetés, micsoda villamos ütés a feszült idegekre, mikor az a jól ismert hang megindult a régi, jól ismert lágy folyamban, megindító, csillogó szépségében! A király még nem halt meg, sőt jó egészségben él és a trónkövetelő serege izzadszorult torokkal és megernyedt idegekkel tünt el, beolvadva megint az éjszaka sötéttségébe.

De most, — most a király csakugyan ninesen többé és az egész világnak az a kívánsága, hogy ez a király nélküli állapot, ez az interregnum, ne tartson sokáig. Így aztán csak természetes, hogy minden tenorista, aki bizik a hangjában, és művészi ügyességében, arról álmodozik, hogy hátha őrá száll az Illés palástja. Már pedig ezekből, úgy látszik, hogy millió van, mert ki nem találkoztott még tenoristával, aki ne mosolyogna lenézően, mikor vetélytársait emlegetik és aztán ne venne tele lélegzetet — nagy veszedelmére mellény gombjainak, és aztán hozzá ne fogna nagy bőbeszédűséggel megmagyarázni, hogy miért is van neki joga az éneklés művészetében való elsőbbséghez?

Hol vannak ezek a tenoristák? Az északi sarktól a délig mindenfelé, a hét tengereken túl és innen, mert minden olyan éghajlat vagy emberfajta, mely biztonságban maradhatna tőlük. És mindegyiknek megvan a maga módszere, amely persze az egyedüli említésre méltó módszer megint. Meglehet, hogy éppen ő találta ki, hogyan húzhatja fel a hangokat a hátgerincén végig, vagy őt fontos sulyokkal végzett gyakorlatokat, lefelé

szorítva a nyelvét, vagy énekelte és a hangok között azt mondta: "Óó". Mert a módszer a fő. A módszer teszi az igazi énekest. Persze, a hang is szükséges, de a módszer, az már csakugyan nélkülözhetetlen. Ugyan ez azonban rövisz posztó a bikanak. Veszedelmes dolog ezt a választottak gyűlekeztében emlegetni.

Persze Carusonak is megvolt a maga módszere és ezekre megy azoknak a beavatóknak a száma, akik bebizonyították előtte, oh nyájas olvasóm, hogy bár a toroka akkora volt, mint a szelek barlangja a Niagara alatt, hangszálai pedig inesekek voltak hosszabbak a rendes emberénél, még se nyerte volna el koronáját, ha nem lett volna olyan módszere, amellyel aztán korlátlanul uralkodhatott éneklő szervein. Persze, semmi sem áll tölem távolabb, mint hogy kifejtsem ezt az ő módszerét, amitől szegény olvasóm az eszedet vesztenéd, szerkesztőnk meg elárasztának tiltakozással azok, akik az ellenkező módszerek hívei. Legfőbb okom azonban a hallgatásra az, hogy én sem tudom, hogy mi volt a Caruso diadalmas módszere.

Mikor az ember a Caruso utódját keresi, természetesen legelőször is azokra gondol, akik az elmúlt években sikereket arattak a tenoristák közül. Nem is kell messzebb mennünk annál a körnél, amit a new yorki és chicagói operajáró társaság jól ismer: máris szép választékok találunk. De vajon van-e közöttük olyan, aki minden szükséges feltételt egyesít magában? Nagyszerű tenorok voltak a színpadon, mikor Jean de Reszke, Caruso előtt az utolsó koronás tenor király lemondott trónjáról, de a közönségnek nem kellett egyik sem. Nem valószínű, hogy most is másképp lenne. Hiszen ha volna csak egy is olyan a mezőnyben, akinek a lehetősége megfelelő volna: ennek az elismerése már a Caruso életében versenytársrá tette volna őt. Mert hiszen a közönség olyan, mindig új isteneket keres és ha a régi meg tudja tartani a maga imádoit, ennek eskakis az lehet az oka, mert kiválósága minden kétségen felül áll. Azok, akik nem tudtak Carusonak versenytársai lenni még életében: nem is fogják felhuzni az ő cipőit.

Csaknem bizonyosra lehet venni, hogy a következő hódítót ma még csak éppen legközelebb környezete ismeri, amint ugyanezt történt a Caruso esetében, mielőtt fellépett volna az amerikai közönség előtt. Az olaszoknak természetesen a legtöbb esélyük van, bár a Jean de Reszke uralkodása bizonyítja, hogy más fajok sinésenek kizárva a lehetőségekből. De azért mégis Olaszország szállítja az énekesek legnagyobb részét. Pedig a nagyközönség értesültségével meglehetősen ellentétben áll az a tény, hogy az olasz nép a világ legkevésbében zenekedvelő népe, az operát kivéve. Rómában például nem lehetett koncerteket tartani még heteként egyszer sem, amíg az ott élő külföldiek kezükbe nem vették a kezdeményezést és pénz nem szolgáltatott a tervezethez. Flórenzben esdibe ment az az impressarió, aki egy hegedű és zongora koncert-sorozatát rendezte, csupa elismert művészrel; a hallgatóság azonban alig volt egy maroknyi. Egyszer tíz hét teltöltött ebben a városban, a téli szezon idején és a tíz hét alatt egyetlenegy koncert sem volt. De Olaszország annál nagyobb tere a dalnak. Minden bokorban, akarom mondani családban van egy tenorista. Akármelyik korzón nem lehetne egy követ egy elhajítani, hogy tenoristát ne találjon vele.

Minden francia született énekes, mint ahogyan minden olasz született szakács. Mielőtt még valaki megmondhatta volna neki, hogy az éneklés művészet: ő már kinyitotta a száját és a torkát és énekel. Énekel, mikor boldog, énekel, mikor szomorú, énekel, mikor nem tud semmi egyébét csinálni. Már az anyja karján viszik operába. Sokszor lehet hallani a felvonások között. Magát az előadást ritkán zavarja meg. Mire már olyan idős, hogy ki tud térni az automobil elől, arról gondolkodik, hogy micsoda jelenetek felelnének meg legjobban az ő tehetségének. Kritikus lesz és kész harcolni az eszméért. Már ekkor gyűjti a tudást az éneklés technikájára felől, ami másszóval ugyanazt jelenti, amit a módszer.

Nagyon jól emlékszem két tenoristára, akik egy egész télen keresztül ellopják tőlem az álmodmat. Rómában történt. Minden éjszaka, amikor becsukták a sarki kis koresmát, lassan jöttek fölfelé a dombon, persze énekelve. Az egyik magas volt és sovány, a másik alacsony és kövér. A magasabbik, mintha vissza akarna éni azzal a fő-

lényvel, amit magassága adott neki, mindig ellenkezett a társával, kivevete annak nézeteit és soha sem egyezett meg vele. A kisebbik ellenben a legtöbbször megnyugodott változatlan sorsában, hisz néha megkisérelt ellenkezéseit hamar elnyomta társa erőszakossága. Mindezt pedig onnan tudtam ilyen pontosan, mert minden áldott éjjel, kivétel nélkül, megállottak az én nyitott ablakom alatt és ott tartották vitaközönségeiket. Hogy miért éppen nekem juttatták ezt a szerencsét: soha sem tudtam meg. Talán azért, mert az egész utcában az én ablakom volt egyedül nyitva. A többi, olasz módra, légmentesen el volt zárva, hogy be ne jöjjön az éjszakai levegő. Ebből következtethetők, hogy abban a házban biztosan csak idegen lakhatik, akivel nem érdemes törődni. Igazi rómaióit nem is lehet azt várt, hogy rövidebbre fogja az éneklést csak azért, mert valami barbár aludni szeretne. Így törtem én a fejemet ezeken a megoldhatatlan problémákon addig, amíg az én két énekesem a hangját és főként a módszereit próbálgatta az ablakom alatt. Még szinte most is hallom a nagyobbiknak fülényes hangját, amikor leintette a kisebbiket: "Nem, ugy nem jól van. Hallgass ide, majd én megmutatom, hogy hogyan kell."

És akkor az éjszaka tökéletes esődjében megereztette a hangját, ami megtöltötte az én kis utcámat és rászábadult az alvó város nemes völgyére. Erős, magas hangja volt, esaknám éles, arra való, hogy keresztüljörja magát a legsükettebb dobhártyákon is. Még a legnagyobb tisztelő is kétségbe vonta volna hangjának szépségét. És ő? Távollról sem gondolt erre soha. Boldogan és fölönyösen nevetett, mikor elvágott egy egy áriát. "Ugy-e szép volt, pajtás? No, most hallgass meg egy másikat, de jól kinyisd ám a füledet, mert ugy tanul az ember!" És akkor új ária-hoz kezdett. Mindig az operákban énekel és nem volt olyan részlet, amit melőznie tartott volna. És magyarázta társának, hogy melyik az éneklés-művészet legjobb módszere. Nekem pedig hallgatnom kellett mindezeket, holott az első két este után már szívesen elengédtem volna ezt az ingyenes élvezetet!

Valószínű, hogy ebből a boldog, elégedett, daloló népből kerül ki majd a Caruso utódja. Minden joga megvan hozzá. Legalább is ő hiszi ezt. És ez már maga is elég.

A legférfiasabb sportág

A birkózás kifejlődése -- A birkózás és a művészet -- Görög-római birkózás -- Catch-as-catch-can -- Dsin-dzsiu -- Amatőr és profeszionátus birkozó sport -- Hires birkozók

A BIRKOZÁS, mint a testedzésnek egy ága, már a legrégibb időkben ismeretes volt s ha netalán voltak is egyes időkben, midőn a birkózás hosszabb-rövidebb időre háttérbe szorult, mindamellett alapulajdonságait a pusztá testi erő és ügyesség összemérését jelölve vetelkedését megtaláljuk minden nemzet vagy faj szokásai között.

A birkózást manapság a sportágak egyik legszebbikének tartják, a mi természetes is, ha figyelembe vesszük, hogy bár ezen sportág az, amely legjobban megkivánja a nyers testi erőt, a test összes izmainak kifejlettségét és azoknak együttes működését; de mindamellett bő alkalmat ad az esetleges gyengébb félnek, hogy a hiányzó erői ügyességre alapított ötletekkel, fogásokkal pótolhassa.

A birkózás maga, mint látvány is elsőrangú, mert végignézni két jól kifejlett izmu birkozó küzdelmét, midőn a végsőkig megfeszített munka, a test legparányibb, legrajottebb izomdudorodását is láthatólag teszi, midőn a megfeszített energia néha szinte hihetetlen erőprodukálásra képesíti a küzdőket — mindez oly szép és nemes látványt nyújt, melynek megörökítésére már nem egy halhatatlan művész vállalkozott.

Természetes, hogy a birkózás sem maradt meg az ősrégi formájában, hanem az idők és nemzetek átalakulásaival karöltve, változásokon ment keresztül s különböző szigorú szabályokhoz kötött rendszerek alakultak ki.

Jelenleg három fő csoportba osztható a birkózás: Görög-római vagyis a klasszikus birkózás s ezt főleg Európában kultiválják; a catch-as-catch-can (fogj a hogy tudsz), melynek Amerika a követője s a japán dzsiu-dzsiu rendszer, mely tisztán önvédelmi szempontokat tart szem előtt s épen ezen okok miatt kivált az utóbbi időkben, egyre nagyobb teret hódít, ugy Európában mint Amerikában.

A három rendszer közül a görög-római a legszigorubb és egyuttal a legszebb is. Minden vesélyes fogás ki van kizárva, minden támadó vagy védekező akció szigorúan szabályszerű, hogy a birkózás ezen nemét teljesen veszélytelennek mondhatjuk.

A görög-római birkózás fő alapelvei a következők: Fejét, arcot, nyakat előlről és derékon alul fogni tilos. Nem szabad az

ellenfelet földhöz vágni, hanem vele együtt kell lemenni. Nem szabad gáncolni, lábat, egyáltalán nem szabad fogni s ha az ellenfél a földön fekvő helyzetben van, a támadó félnek lábaifl állandóan egy oldalon kell tartani. Nem szabad a karokat a természetes hajlással elmozdítani irányba húzni vagy csavarni s nem szabad az ujjakat összekulcsolni, szóval a szabályok kizárnak minden oly fogást, mely veszélyeztetné a küzdők testi épségét.

A régi görög-római időkben a szabályok nem voltak ily szigorúak. Elsősorban a birkózók a testüket bealajozták, bezsírozták s mindent elkövetettek, hogy bírják mennél síkosabb legyen. Gáncolás, földhöz vágás s egyéb veszedelmesebb fogások is meg voltak engedve s körülbelül ilyen tágak voltak a szabályok hosszu időn keresztül.

Lassankint azonban mégis enyhítettek a birkózás jellegén, míg végül is az olimpiai játékok felelevenítésekor, teljesen megszigorították a szabályokat s megvetették az alapját a mai igazán klasszikus birkózásnak.

Európában rendkívül szeretik a görög-római birkózást s ugyszólván majdnem minden nemzetnek megvan vagy megvolt a maga nagyszerű birkózója.

Mielőtt azonban behatóbban foglalkoznánk az egyes birkózákkal, ki kell még terjeszkednünk az amatőr és profeszionista birkózásra is, melynek tárgyalása az egyes nemzeteknél rendkívül különböző.

Mint minden sportágban, egy birkózásban is kialakult a profeszionisták (hivatású) és az amatőrök csoportja. Amazok pénzért, foglalkozás-szerűen űzik a sportot, emezek csak kedvtelés, testgyakorlás szempontjából

s míg azok győzelmeikért és munkájokért sokszor nagy összegű pénzdíjakat kapnak, addig az amatőrök jutalma csak elismerés, érem, esetleg valami tiszteletdíjnak felajánlott érték tárgy, a melynek azonban tulmagas értéke nem lehet.

A birkózókat testsúlyuk szerint "könnyű, közép és nehéz" csoportokba osztják s minden egyes csoport győztese bajnoki címet kap s jogosítva van a másik súlycsoport bajnokával mérkőzni, de a nagy testsúly különbségét a birkózásban rendkívül nehéz leküzdeni s csak nagyon ritkán történik meg, hogy a könnyebb súly csoportbeli birkozó legyőzze a nehézebb csoportbelit, mit igazol az is, hogy a világbajnokságokat kizárólag nehézsúlyu birkozók nyerik.

Természetes az is, hogy a profeszionisták, kik kizárólag ebből élnek s minden idejüket testük fejlesztésére és a birkózás gyakorlására fordíthatják, jobbak, mint az amatőrök, kiknek sok esetben csak nagyon kevés alkalom és idő áll a rendelkezésükre.

Hogy mely nemzet vezet a birkózás terén, azt egyáltalán nem lehet eldönteni. Ugyszólván majdnem minden nemzetnek volt már egy vagy több olyan birkózója, kit a maga idejében a legjobban tartottak, de viszont egy ember se tud ellenállni az évek súlyának s bizonyos évekkel együtt tűnik

az erő, a forma s ezekkel együtt a di-csőség is.

A birkózást fiatalon kell kezdeni, állandóan gyakorolni, megfelelő mértékletes módon éni, a kikapongásokat kerülni, szóval az ugynevezett "arany-egészségi" szabályokat kell itt is betartani, mint minden más sportágban, ha az ember az elsők közé akar jutni.

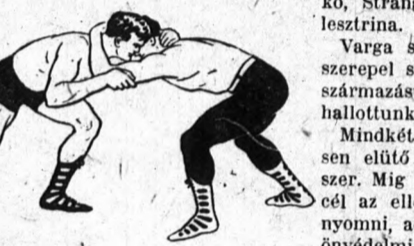
Tény az, hogy a birkózók között nem egyet találunk, kik a rendszeres életmód és training következtében bámulatos erőprodukciókra képesek.

A budapesti közönségnek még élénk emlékeztetésében van ma is az angol Cyclops, ki játszi könnyedséggel tordelte az ujjai között az ötkoronasokat, míg mellkasának a feltűzésével a kocsiláncokat is kettészakította.

Mouldon Fengler az öklével a kavicsot szétzúzta s a nyakán keresztül a vállára vetett gyeploki segítségével két tevért elhuzott!

Mindezeknél kiválóbb azonban s a maga idejében valóságilag legyőzhetlen volt az orosz Haekenschmid.

Mérnöknék készült, de tanulmányait félbeszakítva, a profeszionista birkózás terére lépett, hol rövid idő alatt a legelső helyre jutott s évekig valóságilag versenytárs nélkül állott.

Testének minden egyes apró izomzata tökéletesen ki volt dolgozva, technikája elsőrangú volt, óriási erővel párosítva, ki lábba hozta az egész európai sportközönséget, midőn a nálánál sokkal nehezebb, hatalmas testű, valóságilag óriás számba menő Kara Ahmedet, több mint két óra elkeseredett küzdelem után legyőzte.

Vele egyidőben tűndökölt, illetve mindjárt utána következett a szintén orosz Lurich, a német Aberg és az akkor feltűnni kezdő lengyel Ciganeyevics.

Nekünk magyaroknak elsőrangú profeszionista görög-római birkózónk nem igen volt.

Sándorfi, Weigand és a Czaja testvérek nem értek el semmi jelentősebb sikert, míg Varga, a ki nagyon szépen indult, hamarosan áttért a catch-as-catch-can-re.

Amatőrjeink azonban annál szelbben szerepeltek. Weiss Rikárd olimpiai bajnokságot nyert s a magyar birkózó

Nálunk Magyarországon is voltak ilyen iskolák s ezek közül különösen nevezetes volt az orosz Wladimir iskola, mely körülbelül 10 magyarországi város rendőrségét tanította erre a módszerre.

Egy bizonyos, hogy bármily rendszerű birkózást kultiválunk, testierőket növeljük s a birkózó trainingra fordított időt kamatosztunk kapjuk vissza néhány izmok és duzzadó egészség formájában.

Frank Imre.

Itt szabad a kezét-lábat kicsavarni, csontot törni, kivált a láb hüvelykujját, esetleg tojogatni az embert vagy a szemét kitolni.

Mindenestre bizonyos tekintetben nehezebb, mint az ó-görög módszer. Mig ott csak az erő és ügyesség szerepelt, itt energiánkat az esetleges néha szinte rettenetes fájdalom leküzdésé-

re kell fordítanunk. A jelenlegi amerikai bajnok a lengyel Wladek Zbysko s vele ugyszólván egy színvonalon állanak Stanislo Zbysko, Strangler Louis, Stetcher és Pa-lestrina.

Varga szintén nagyon szép sikerrel szerepel s a chicagói, szintén magyar származású Istokról is már sok szepet halottunk.

Mindkét birkózási módszertől teljesen eltűnt a japán dzsiu-dzsiu módszer. Mig a két előbbi módszernél a cél az ellenfél két vállát a földhöz nyomni, addig a japán módszer tisztán önvédelmi szempontokból kiindulva igyekszik az ellenfelet hareképtelenné tenni, akár különböző fogások utján, akár különböző s főleg izom- vagy ideg központokon mért ütéseik utján.

A japán birkózó nem öklével, hanem a nyitott tenyéreknek külső vastagbőr részével üt s ily módon oly csapásokat lehet osztogatni, melyek képtelenek tesznek/egy embert három esetleg több ellenfeletel való egyidőbeni sikeres küzdelemre.

Egy ilyen gyors és erőteljes ütés az ember felső karizmára, vagy a nyak és váll érintkezési pontjára, esetleg egy ügyes rugás, mert a japán programon ez is szerepel, egy pillanat alatt hareképtelenné teszi a legerősebb embert is.

Ennek a rendszernek rendkívül sok haszna van a gyakorlati életben, hol különösen a rendőröknek gyakran kell szük helyen, vagy hirtelen, elkeseredett harcot vívni betörőkkel és uton-állókkkal.

A hűnyű hatóságok vezetőit ezt be-látták s manapság már ugy Európában, mint itt is minden, nagyobb város tart egy dzsiu-dzsiu iskolát, hol szak-értők kezek tanítják a rendőrököt a japán módszer használatára és alkalmazására.

Nálunk Magyarországon is voltak ilyen iskolák s ezek közül különösen nevezetes volt az orosz Wladimir iskola, mely körülbelül 10 magyarországi város rendőrségét tanította erre a módszerre.

Egy bizonyos, hogy bármily rendszerű birkózást kultiválunk, testierőket növeljük s a birkózó trainingra fordított időt kamatosztunk kapjuk vissza néhány izmok és duzzadó egészség formájában.

Beteljesült kívánság

Irta: Lovászy Károly

TIZENÉGY farsangján vig muzsikázóra ajfjéltán ketőz járták a csárdást Kavics-halom lánjai és legényei. Kettőkor elhallgatott a zene, a fiatalok kifuták magukat és aztán szép sorjában megindultak kifelé, hazafelé a faluvégre, mert a falu végén volt a községi vendéglő, amelynek gerondás nagyermeben, pisálókó petroloum-ámpás alatt este nyolctól hajnali kettőig, hat óra hosszat, egyfolytában dobogott a padló a tüzes csárdástól.

A sötét éjszakában a lányok mentek elől. Kendőbe voltak burkolva, de sejtelmesen ringott a csipőjük.

Utánuk a legények mentek illedelmesen és ahány csipő ringott, annyi sóhaj réppent előre. És a tekaros szoknyák legye szárnyai mint szines vitorlák, meg-meglebebték. Lehet, hogy a csipős farsangi szellőre, lehet, hogy a legények sóhajára. Leghátul az öreg szülők bandukoltak.

A legzebb lányt, Simon Erzsébetet, kivételképpen valóságos legényudvar vette körül. Most gázolt át Erzsébet a tizenhetedik évébe. Ő volt a legzebb valamennyi közt és kérője egy tuat, a drága portékának.

Csutura Ferkó, aki tizenhárom ószen került haza a katonaságtól, biztosra vette, hogy az övé lesz Simon Erzsébet keze, egy alkalmas pillanatban, mikor a falu közepére érkeztek, a nagy kerek-

kutoz, meg is sugta a szándékát a szép leányzóknak.

Simon Erzsébet nem tartotta titokban a dolgot, hanem hangosan felelte Csutura Ferkónak, mintha a felelete a többi legénynek is szólna:

— En ahhoz a legényhez megyek feleségül, aki nappalt csinál az éjszakából. Ahhoz a legényhez, aki a legközelebbi farsangkor olyan viláosságot tismaszt, hogy úgy mehesünk haza bál után, mintha nappal volna s ne kellessen fölbotolpi a hosszú uton, mint most. Az egyszerű királykisasszonynak is volt kívánsága, amit teljesíteni kellett vaiaiknek a kerek közt, aki a kezét el akarta nyerni, miért ne lehetne kívánsága egy egyszerű parasztleánynak is.

Csutura Ferkó kínosan hallgatott, a legények mosolyogtak s az egyik közülök tréfásan így szólt:

— Teljesitem a kívánságod Erzsébet. A legközelebbi farsangkor nappali viláosság lesz majd bál után. Felgyújtok egy szalmakazalt valamelyik udvaron. Annak a fényinél majd nyugodtan mehettek haza. A lábatok nem fog megbotani.

Az a legény, aki ezt mondta, nem váltotta be ígérését, először azért, mert a következő évben elmaradt a farsangi bál a faluvégi vendéglőben, másodsor pedig azért, mert elesett szegény a kárpáti harcokban, ahol ugyanakkor a

muszkák gyujtogatták a faivakban nemcsak a kazalokat, hanem a házakat is, egyrészt, hogy viláosság, másrészt, hogy melegség legyen.

Csutura Ferkó pedig, aki akkor azon az emlékezetes farsangi éjszakán hirtelen elhallgatott, hallgatott hat esztendeig és csak hat év múlva' szólalt meg újra, amikor Vladivosztkából hosszú fog-ság után megérkezett.

De még ekkor sem szólt egy szót sem Simon Erzsébethez, aki közben huszonegyesztendő hajadonná fejlődött, csak úgy megbillentette az újjával a sapkáját, mikor először látta az utca tulój oldalán.

A tizenegyedik farsang után, most, huszonegyben volt az első bál a falu végén. Ott volt minden lány, minden legény (már aki életben maradt, vagy nem volt nagyon nyomorék). Ejjékor észrevették, hogy csak a vizimolnár fia, Csutura Ferkó hiányzik.

A legények elmesélték a lányoknak, hogy Csutura Ferkó hetek óta titokzatos munkát mivel. Drótokat húzogat a falu hosszú utcáján, a vizimalom fölött pedig, a nagy szilpen túl levő vízesésnél, kétszer akkora kereket állított föl, mint amekora a malom kereké.

Félhárom volt, amikor a bál véget ért. Simon Erzsébet kilépett a vendéglő ajtaján és állalt a szive verése. Nappali viláosság tártult a szemek elé. A falu utcáján végesvégig csillogó

vilamoslámpák égtek, tündéri fényvel! csak a kazalokat, hanem a házakat is, egyrészt, hogy viláosság, másrészt, hogy melegség legyen.

— A Csutura Ferkó műve ez! A katonaságnál tanulta. Egy nemet műszaki századhoz volt annakidején beosztva, ott tanulta meg, hogy a vízertől hogyan lehet villamosvilágításra fölháználalni.

Elénk és hangos vitaközös indult meg. Aznap éjszaka senki sem aludt a nagy izgalomtól.

Simon Erzsébet reggel fölvette a legzebb ruháját, még annál is szebbet, amelyik éjszaka a bálon volt rajta és fölkereste Csutura Ferkót a malomban.

— Ferkó! Emlékszel-e, mikor azt mondtam, hogy ahhoz a legényhez megyek feleségül, aki a legközelebbi farsangkor nappalt csinál az éjszakából?

— Emlékszem.

— Ferkó, teljesült a kívánságom...

Ha te is úgy akarsz, térd a kezem...

Csutura Ferkó lenézett a földre. Hissen ezt akarta. Nem akart ő villamosvilágítást... Dehogyan akart... Ő csak a Simon Erzsébet kezét akarta...

Mint esthajnali csillagok, úgy csillognak azóta Kavics-halom község hosszú utcáján a házasságközvetítő villamoskörtek...

Az ácsok

Irta: Móricz Pál

AZ ÁCSOK felvonulása mindig ünnepszámba, látványossággal ment a nemesi udvaron, vagy akár ha kint a tanya-ságon állottak munkába. Jarabín, Szilágyi (füstös), Szilágyi (bügre), kis Szabó s a Gálók voltak egy időben híres mesterei a náncsi ácsoké. Jarabí s a Gálók idejében, bár testületnek, bár társaságnak neveztek el az ácsok összességét, még éltek a céhvilág régi hagyományai és a mester-virtusok és a mester-remekek nem voltak utolsóbbak a céhbeli apák virtusainál, remekléseinél.

Bütykös, eszontos, barna kezű olyan kemény, olyan ereszett volt, mintha csak füstön barnított, hid-lásleiben érelt nehéz körtéfaból faragták volna ezeket az erős öklöket. A napbanező ácsnak acélos tekintete soha meg nem redült. Midőn odasuhintott a balták, bárdok, szekereké különféle nagyságu éles ércével a tölgy, akác, fenyőtönkök oldalára, a céltudatosan faragott fa nyiszorgó testéből hajszálfinoman, biztosan, egyenletesen szakadozott a kéreg- és forgács-szilánk. A csákánynak, a kis és nagy kétkéz fűrésznek, a fűrész-nak, vésőknek, gyaluknak, harapó-fogóknak is volt több és kevesebb részük a mesterek szépen építkező munkáihoz. És a köszőrükörek, mely forró testét, az acél-balták, bárdok, szekereké, vésők, csokolgatása közben, hisz' vályueska vízébe mártogatta, zizeg, sziszegő hangon, közben kigyózdó végtelenség-gel susogott, beszélt, mesélt az ácsoknak, hogy milyen szép, milyen nemes, milyen férfias munka ez az ácsmunka, mely a kar izmával, az élme okosságával ura a vasnak és megessi, átépíti — tetőgerendának, górének, hodálynak, akolnak, galambbugos kapunak, dárdáshegyű, buzogányoskötésű fej-fának — a vaderdó legkeményebb, hajthatatlan fáját. A pirosfés-tés vajúeszkába mártott, tekerőn gombolyított szál kúttel pedig a fenyőgerenda-illatos, fehér testé-re lehetett peccenteni egyes zsinór-vonalakat, hogy az ács mindig tudja, mindig maga előtt lássa, miszerint munkánál, becsületben leghelyesebb az egyenes ut és bárd-

jával is ilyképp faragja egyenesre a csalékony, gördülékeny, állhatatlan gömbölyű fát.

Az ácsok közül a Gálók öten voltak. Mátyás, Sándor, Mihály, János, András termetre megütötték az ölet. Egyiknek-egyiknek a bajsza ugyan vékonykás volt, Mátyás, a legöregebb azonban szalás, szép bajuszát füléig sodorinthatta. Munkaközben esendések, szofukarok voltak ezek az ácsok, csupán retentenes, fáradhatatlan karjok izma mozgott, dudorkodott szünetlenül. A hegyesorru barna óriások homlokáról a munka drága, gyöngyös ékeségéül kipattant, porba perdült egy-egy esőpp ver-rejték. Az ács pillanatig megpi-henni a baltenyére támaszkodott... A két égen átsuhant egy szürke felhő s az ács térdén játszilag lök-delődni kezdett a bőrkötő, midőn

bárdjával újból a bakra-kapcsolt szálfához hajolt.

— Hej, te fickó! — a kurjan-tásra az apányi inas-marokra fo-gta a harsafogu keresztfűrészt. És folyt, zugott, bugott, csattogott, pattogott, zörömbölt, dörömbölt szakadatlanul, vidáman a munka. Épültek a tornácfás házak, szuszé-kos kamrák, hidlások, szénatartó-óák, dohányszárító pajták, bál-ványfás, pogánysátorszerű száraz-malmok, hidak, gémes gulyakutak a bődön vályuval, meg a sugár to-ronyvetők, amelyekre, midőn a Gálók felrakták a gombot, odalent hűledezett az ezernyi nép és a vi-dám ács a magasból földhöz esap-ta a kiűrtett poharat. Ó, mert a pohár ürítgetésének is mesterei voltak az ácsok s a pihengető téli esteiken már a szóval sem fukar-kodtak a császárnak ezen egykori hidépítői, várat bontó pionérai. A

vasárnap, a vásárok, az ünnepek meg egészen neki szilajították ezeket a komoly munkásokat.

— A juhászok ütik a Mátyást! — téli vásárkor a Gálók portájára léhveg szaladt a gyalogposta és mivelhogy véletlenül hideg olda-lás és meleg mézesbor mellett együtt ült a többi négy Gál, kahn-tott a Sándor:

— Höm!... Testvérek, gye-rünk!

Felkerelkedtek a hatalmas nagy emberek, az árvalóiglyiboton mind-nyáján vitték a táblás részfokost; mert az ácsok, ha munkában nem voltak, fokosos bottal jártak, mint a esendbiztos.

— No, ti birkatolvajok! No, ti Krisztus-huszárok (a számárra cé-lozván)! — Sándor mester így köszöntötte a juhászokat, akik a vásárszéli Dombos-csárdában csak-ugyan megszorították az öreg Gál Mátyást. A Mátyás mester hosz-szu bajusza a csorgadozó vértől kezdett már aláfelé hajlani, mint a szomorufűz tört ága.

— No, ti kéregrágók!... Tik is előérkeztek a dögre! — fene Mol-nár Géci, a vakmerő juhász acél-fejú, szörnyű kampósbotjával mind-járt az ácsokhoz esapott.

A kis szekerejét neki! — erre megszólalt, felvinnvasztott a ke-vésszavu Gál Mihály ács; no de azután nem is kellett mondani, hogy rajta! Ácsok és juhászok ösz-szementek. Polyt a vér. Szakad-tak a koponyák, majd szaladt a juhász...

Huj! Huj! Előbe a gémekek! — még kurjantott utánuk egyik-másik nekiszilajult ács s azután a Dombosban nekik huzta a Beni... Vasár- vásár- és ünneppapokon, táblás részfokossal elindulva, így szórakoztak, mulatoztak a hétközben szofukar, fáradhatatlan dolgos ácsok, akiknek sirján azonban már alighanem féldaldalt dőlt a cifrán faragott fejfa? Mert a kemény hajdukoponyák ekként a sirba, a győzhetetlen részfokosok pedig a debreceni muzeumba kerültek ré-gesréig, holott változtak az idők, most csakugyan szűkség lenne nemalkuvó, vérmes, kemény ma-gyará koponyákra és a minden el-lenséget kéllelhetlenül lesújtó táblás fokosokra is.

Páncél-vitéz

Allok sisakban, felvértezellen,
Halott évek közt, halotti csendben.

Karom századok bilincse fogja
S a szívem helyén maroknyi rozsda.

Eltűnt mezőkön lovam eltévedt,
Mi a múlté volt, még multabbá teti.

Almaim könnye visszaszívárog
Meddig maradok? Mire is várok?

Falvak füstölnek, városok égneek,
Mennék, rohannék nagy messziégnék.

Balomon vértém, jobbomon lándzsám,
Az ellenséget porig alégnám.

Fogaдна tömjén, zengő hozsánna,
A mulandóság nekem nem fájna.

Dicső fegyverem nem válna röggé,
Allnék — mint állók — tovább, örökké.

FALU TAMÁS,

DIVAT és MŰVÉSZET

JULIA SANDERSON.

NINI, KI VAN ITT?

EGYENESEN A HÁREMBŐL.

Bern Turpina, legkedvesebb a legkedveltebb mozi komédiások egyike, Turpina, akinek a kanosi szeme éppen olyan népszerű, mint a Charlie Chaplin bajusza, most érkezett meg New Yorkba a feleségével.

A HAITTI HERCEGNŐ.

Kawanakoa haitti hercegnő, aki most érkezett meg az Egyesült Államokba, hogy egy női kollegiumban befejezze az iskoláztatását. A hercegnőről azt mondják, hogy nagyon kedves természetű.

WANDA HAWLEY.

Wanda Hawley, a kicsi, de nagyon bájos moziszínésznő, aki nemcsak talentumos, de bátor is. A bátorságát semmi se igazolja jobban annál, hogy szakított a rollizott harisnyával és a lenyírt hajjal. A lenyírt haj helyett, el-lenkezőleg, magas bakföldöt visel, amelynek a tetejébe még egy husz inces maracs tollszit is rakott. Miss Hawleynek ez az újítása igen nagy siker Los Angeles és környékén.

A VIG ÖZVEGY.

A Vig özvegynek az örökszón Lehar operettnek, amelyet Henry W. Savage társulata most nemrég feljuttat New Yorkban, az egyik szereplője, Kathleen Maher, abban a spanyolos effektusú ruhában, amelyet a darab második felvonásában visel.

AZ ÚJ DIVAT.

A legújabb francia divat, amelynek az a feladata, hogy az Egyesült Államok hűblyvilágát is megrázza. A lesszemletűnőbb az új divatu ruhánál az a bizonyos kis krimolines iz, amelynek még külön büjt kölcsönöz az a pazar hünes, ami a ruha alját majd-majd nem a maga teljében egészen elfog-lalja.